

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 33. De majoritate & obedientia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

TITULUS XXXIII.

De Majoritate & Obedientia.

1. Quid sit Majoritas.
2. Major em quem esse alio contingit quinque modis.
3. Et majoritate oritur obedientia, eaque in tribus consistit.

Quemadmodum in cœlesti Hierarchia seu clesia triumphantè non omnes sunt pates potestate, & dignitate, & ordine, sed differentes; ita & in Ecclesia, personarum Ecclesiasticarum, seu ministrorum & judicum Ecclesiasticorum, de quibus antè egimus, diversi ac distincti sunt ordines, & alii majores, & alii minores; eaque diversitas necessaria est ad Ecclesiæ militantis debitan gubernationem, ut explicatur in *can. Ad hoc Dist. 89.* Eoque hic Tit. spectat, ut intelligatur, quid pro totius Ecclesiasticæ disciplinæ conservatione minores seu inferiores Ecclesiasticæ personæ debeant majoribus & superioribus, & e contra

1. Ubi Majoritas nihil est aliud, quam excellentia unius personæ præ altera, vel etiã unius rei præ alia.

2. Potest autem aliquis esse maior alio variis modis. Primò, ratione Ordinis: quo pacto Diaconus maior est Subdiacono, Sacerdos Diacono, & Episcopus Presbytero, *c. 2. & c. Omnes, eod.* licet olim Presbyteri, qui in singulis civitatibus constituebantur, simul essent Episcopi, eoque sensu appellatio eorum aliquando in antiquis Canonibus confundatur.

Secundò, ratione Benedictionis aut consecrationis, ut Abbas & Abbatisa Monachis & monialibus, *cap. Dilecti filia 12. c. Cum inferior. 16. & c. penult. h. t.* Sic Episcopus consecratus maior electo, & Ecclesia consecrata maior benedicta.

Tertiò, ratione Administrationis, Jurisdictionis & Dignitatis: ut Archidiaconus maior est Archipresbytero, *c. Ad hac 8. sup. De officio*

Archidiaconi. Similiter Cardinalis major dignitate est Presbyteris & cæteris Clericis Capellarum, titulo sui Cardinalatus subiectarum, etiam si non sit Presbyter vel Episcopus, sed Diaconus dumtaxat, *c. His qua 11. h. t.* Sic quoque Canonista maior est Legistâ.

Quartò, ratione Antiquitatis seu tēporis. Ita prior & maior habetur, qui prius fuerit ordinatus, *c. 1. h. t.*

Quinto, ratione excellentiæ seu prærogativæ ipsius ordinantis. Quâ ratione ordinatis a summo Pontifice aliquid deferendum est præ cæteris: licet per hoc non eximantur à jurisdictione sui Episcopi, *cap. Per tuas 7. & ibi Glos. h. t.*

3. Ex eo autem, quod quis sit maior alio, oritur Obedientia, quam minor majori debet, quæ, juxta Glosam in *can. 1. Dist. 93. in V. Obedientia*, in tribus consistit. Primò, in reverentia exhibenda. Sic in *can. Non oportet ead. Dist. 88.* præcipitur, ne Diaconus, nisi ex jussione Presbyteri, sedeat, & similiter honoretur Diaconus à sequentibus, id est Subdiaconis, & aliis inferioribus Clericis. Secundo in judicio obeundo: reverentiam enim & observare debet minor majorem, ejusque parere judicio, *c. 2. c. Sollicita 6. & similibus h. t.* nisi forte minor ordine, vel tempore sit major jurisdictione & dignitate: hoc enim patet, ut antè diximus, Archipresbyter & Presbyter, quamvis ordine major fuerit Archidiacono, tamen eidem debet reverentiam, ratione majoris administrationis, ipsi commissæ *can. 1. Dist. 25.* Tertiò, in mandato majoris suscipiendo; dummodo minor jurisdictioni majoris subiectus sit, *cap. Pastoralis sup. De officio ordinari;* & major, intra fines suæ jurisdictionis se contineat, *c. Legebatur 3. & c. 13. Dilecti h. t.* modo etiam honesta & licita imperet: nam si quid adversus juris divini aut naturalis, aut scandalum pariens, præcipiat, juste non obtemperatur; & habet locum regula, *ex Ad. cap. 4.* Oportere Deo magis obedire quàm hominibus, *can. Si Dominus 21. q. 3. & similibus*: licet aliàs quod præcipitur, justum esset, si tamen pariat scandalum: hoc enim ratio vitandi scâdali operatur, ut tum celsa lex, distans superiori obtemperandum, probatur, *ex cap. Cum teneamur inf. De vrbendis Vide Covar. 1. p. Relict. cap. peccatum De reg. juris in 6. v. 7.* Prædictis limitationibus addit, Glos. sub

sub finem can. 1. Dist. 93. nisi inferior absolvatur ab obedientia superiori debita, vel per appellationem, aut reculationem, aut moveat superiori controversiam, aut denique superior deponatur.

TITULUS XXXIV.

De Treuga & Pace.

1. Treuga quid sit.
2. Induciarum & Treuga discrimen.
3. Treuga vel Conventionalis vel Canonica, & hac Perpetua vel Temporalis.
4. Definitio Pacti.

Iudicium Ecclesiasticorum & majorum, quibus obediendum esse diximus, est, subditos discordantes ad concordiam, quatenus fieri potest, revocare, *can. 1. & tota Dist. 90.* ad concordiam vero per treugam & pacem devenitur, *can. Studendum d. Dist. 90.*

1. Treuga, secundum Hostiens. in *Summa h.* est securitas, personis & rebus ad tempus præstita, discordiâ nondum finita. Et in legibus dicitur Fœdus vel Induciæ, *l. Postliminium §. Induciæ D. de captivis & postlim. reversis.*
2. Et quamquam inter Indiciæ & Treugam ita distinguant Interpretes, quod Indiciæ sint ad modicum tempus, Treuga verò in longum tempus extendatur, tamen quia utraque conditio ad tempus fit, non alia videtur esse distinctio, quam quod induciarum vocabulum sit Latinum, Treugæ vero Gallicum.
3. Treuga autem duplex est, alia Conventionalis, quæ scilicet ab hominibus fit, & ex conventionione formam recipit, sicut & quilibet contractus, *l. 1. §. si conveniat D. de positi.* Et hæc quoque hosti Romani imperii servanda est, *can. Noli xxxiii. q. 1.* si utique & is ex sua parte fidem servet, *c. Pervenit 3. inf. de iurejurando, can. Si infidelis xxviii q. 1.* Altera est Canonica seu Legalis, à Canone seu Lege introducta. Et hæc vel perpetua est, vel temporalis. Perpetuam habent Presbyteri, Clerici, Monachi, conversi, peregrini, & rustici cum animalibus, quibus arant, quæ diu fuerint in agricultura, sicut milites, dum militant, *c. 2. h. t.* Temporalem

habent omnes à feria quarta post occasum Solis usque ad feriam secundam ante ortum Solis, ab adventu Domini, usque ad octavam Epiphaniæ, & à septuagesima usque ad octavam Paschæ, *c. 1. h. t.* illis enim temporibus abstinendum ab armis & præliis: nisi inevitabilis hostium urgeat importunitas, eoque casu pro defensione tam sua, quam patriæ, seu legum paternarum non pugnare, esset quodammodo Deum tentare, *can. Si nulla xxiii q. 8.*

Cæterum neque Cap. primum hujus Tit. quod tempora induciarum præscribit, neque Cap. 2. quod recenset personas, quæ tempore belli plena securitate gaudere debent, usus observat. Alioquin pœna violentis inducias, *in d. c. 1.* est excommunicatio, si post tertiam monitionem non satisfecerit damno, ob violationem illato. Violantis verò pacem publicam in Imperio est bannum, de quo ejusque effectibus vide Tract. And. Gail. *de pace publica lib. 2.*

4. Pax verò est vinculum charitatis seu amicitiae & concordiae, *c. Novit. inf. de iudicio;* vel ut alii volunt, est finis discordiæ.

TITULUS XXXV.

De Pactis.

§. I.
Quid sit Pactum.

1. Pactum in genere quo modo à contractu & transactione differat.
2. In quo à pollicitatione differat.
3. Pactum specialiter sumptum.

PER Pacta & Transactiones plerumque treuga & pax inducitur ac firmatur. Pacisque nomen à Pacto seu Pactiōne appellatum est, *l. 1. D. de pactis.* Ratio propterea ordinis postulat, ut de Pactis & Transactionibus agamus: eoque magis, quod vocati in iudicium, priusquam litem ingrediantur, ob dubium litis eventum, sæpius paciscantur aut transigant.

1. Differt autem Pactum in genere à Contractu & Transactione, sicut genus à specie; unde